

Bruxelles, 6. ožujka 2017.
(OR. en)

6756/17

CO EUR-PREP 11
POLGEN 19
ECOFIN 158
UEM 61
SOC 154
EMPL 117
COMPET 151
ENV 201
EDUC 96
RECH 85
ENER 93
JAI 177

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Europski semestar – objedinjeno izvješće za 2017.

Za delegacije se u prilogu nalazi objedinjeno izvješće koje je predsjedništvo pripremilo o raspravama i glavnim političkim porukama različitih sastava Vijeća u vezi s europskim semestrom 2017.

Uvod

Europsko gospodarstvo bilježi umjeren oporavak uz relativno intenzivno otvaranje radnih mjesta, koji je nedavno pokazao određenu otpornost na globalne izazove. Prema najnovijim zimskim prognozama Komisije očekuje se da će svih 28 država članica ostvariti rast 2016., 2017. i 2018. Međutim, unatoč tim pozitivnim kretanjima, oporavak i dalje prati visok stupanj nesigurnosti, ulagačka aktivnost i dalje je slaba, razine nezaposlenosti i javnog duga još su veoma visoke u nekim regijama, a gospodarski rezultati nejednako su raspoređeni, pri čemu u nekim državama članicama rast koči značajni strukturni problemi.

Zbog toga su od ključne važnosti odlučne i koordinirane mjere politike kao i brza provedba reformi kako bi se ojačao trenutačan oporavak, doprinijelo stvaranju radnih mjesta i postigao dugoročno održiv i uključiv rast.

Cilj je europskog semestra 2017., koji se temelji na nizu postupovnih poboljšanja i inovacija ostvarenih tijekom prethodnih dvaju ciklusa, usklađivanje gospodarskih i socijalnih politika diljem Europske unije kako bi se ostvario što veći napredak u vezi s tim prioritetima. Godišnjim pregledom rasta za 2017. započinje europski semestar i utvrđuju se opći gospodarski i socijalni prioriteti za Europsku uniju u tekućoj godini.

Kao i prethodnih godina Vijeće je usvojilo zaključke o paketu europskog semestra 2017. Na inicijativu predsjedništva ministri su u različitim sastavima Vijeća održali i tematske rasprave o raznim temama u vezi s europskim semestrom. Usto, predsjedništvo je (14. veljače 2017.) sudjelovalo u raspravi o europskom semestru u Europskom parlamentu. U ovom objedinjenom izvješću sažeti su zaključci i rezultati rasprava održanih u Vijeću tijekom prve faze europskog semestra 2017.

Paket europskog semestra 2017.

Komisija je 16. studenoga 2016. usvojila „jesenski paket” za europski semestar, kojim se obuhvaća:

- Godišnji pregled rasta za 2017. ([14357/16](#));
- Nacrt zajedničkog izvješća Komisije i Vijeća o zapošljavanju, u kojem se analizira zapošljavanje i socijalno stanje u Europi te odgovori politika država članica ([14364/16](#));
- Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2017. ([14359/16](#));
- „Preporuka za europodručje” (*Preporuka za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja*) ([14358/16](#)), koju prvi put prati komunikacija Komisije „Prema razvoju pozitivnog smjera fiskalne politike europodručja” ([14630/16](#)), koja je usmjerena na potrebu za ekspanzivnom fiskalnom politikom u 2017. te kojom se izričito poziva države članice koje premašuju svoje srednjoročne ciljeve da iskoriste svoj fiskalni prostor. Komisija je 22. studenoga 2016. zaključila paket objavom izvješća o europodručju (radni dokument službi uz nacrt preporuke za europodručje).

Vijeće pozdravlja Komisijin Godišnji pregled rasta za 2017. i općenito se slaže s njezinom analizom gospodarskog stanja i izazova u politikama u EU-u. Nadovezujući se na gospodarsku strategiju provedenu tijekom zadnjih dvaju ciklusa europskog semestra, fokus Godišnjeg pregleda rasta i dalje je na trima važnim ciljevima: ulaganju, strukturnim reformama i odgovornim javnim financijama. Budući da su ta tri prioriteta međusobno usko povezana te se uzajamno jačaju, radi postizanja uključiva rasta i održiva gospodarskog razvoja kao i jačanja društveno-gospodarske klime za bolju Europu od ključne je važnosti integrirani pristup na nacionalnoj razini i razini EU-a.

Provedba preporuka za pojedinu zemlju u središtu je europskog semestra. Iako je ostvaren određen napredak, dodatna poboljšanja u ostvarenju provedbe reformi učinila bi europski semestar jačim instrumentom u koordinaciji gospodarskih politika diljem EU-a i omogućila mu da učinkovitije doprinosi konvergenciji diljem država članica te snažnom gospodarskom i socijalnom razvoju EU-a kao cjeline. Stoga je od ključne važnosti težiti poboljšanoj provedbi reformi razmjenom iskustava o zajedničkim izazovima i najboljom praksom, pomnim praćenjem provedbe reformi i jačanjem dijaloga s nacionalnim dionicima kako bi se povećalo njihovo preuzimanje odgovornosti.

Rast, konkurentnost i fiskalna održivost

Na temelju „jesenskog paketa” Vijeće je raspravljalo o svojim gospodarskim prioritetima za europski semestar 2017. Dok je Vijeće za ekonomske i financijske poslove (ECOFIN) pokrilo širok niz tema, kao što su načini za jačanje oporavka i povećanje produktivnosti, područja u kojima je najpotrebnija strukturna reforma, kao i fiskalna održivost i moguće makroekonomske neravnoteže, Vijeće za konkurentnost usredotočilo se na poseban aspekt ekonomske politike u okviru tematske rasprave o javnoj nabavi, temi koja je od velike važnosti za učinkovitost i kvalitetu državne potrošnje.

Vijeće ECOFIN (27. siječnja 2017.) usvojilo je zaključke o Godišnjem pregledu rasta¹ i o Izvješću o mehanizmu upozoravanja² te odobrilo nacrt preporuke Vijeća o ekonomskoj politici europodručja³. Ministri su se općenito složili s Komisijinom analizom gospodarskog stanja i izazova u politikama u EU-u te se usuglasili kako bi opća prioritetna područja politike trebala biti poticanje ulaganja, poduzimanje strukturnih reformi i provođenje odgovornih fiskalnih politika. Ti bi se prioriteti trebali provoditi integrirano na razini EU-a i država članica kako bi se osigurao uključiv rast i održiv gospodarski razvoj.

¹ [5734/17](#) Zaključci Vijeća o Godišnjem pregledu rasta za 2017. (ECOFIN).

² [5735/17](#) Zaključci Vijeća o Izvješću o mehanizmu upozoravanja za 2017. (ECOFIN).

³ [5194/17](#) Preporuka za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.

Vijeće je prepoznalo da postoji hitna potreba za poticanjem ulaganja poboljšavanjem cjelokupne ulagačke klime radi jačanja gospodarskog oporavka EU-a te povećanja produktivnosti i potencijala rasta. U tu se svrhu države članice snažno potiču da uklone nacionalne i prekogranične prepreke ulaganjima, od kojih su neke istaknute u zaključcima o uklanjanju uskih grla kojima se priječe ulaganja⁴ usvojenima 6. prosinca 2016. Na istome je sastanku Vijeće postiglo opći pristup o prijedlogu za proširenje Europskog fonda za strateška ulaganja u vezi s trajanjem i financijskom sposobnošću čime će se pomoći pokretanje dodatnih ulaganja u EU-u. S obzirom na visoku razinu loših kredita potrebno je dodatno poboljšati učinkovitost nacionalnih okvira za postupanje u slučaju nesolventnosti te izraditi i provesti učinkovitu strategiju za rješavanje pitanja rizika za održivost u bankovnom sektoru nekih država članica.

Što se tiče strukturnih reformi ministri su istaknuli važnost reformi tržišta proizvoda kako bi se povećao potencijal rasta i poboljšao kapacitet prilagodbe gospodarstva. Općenito su se složili s mišljenjem Komisije da države članice moraju više ulagati u stvaranje poticajnih uvjeta za veće sudjelovanje na tržištu rada te učinkovito osposobljavanje i unapređenje vještina. Konačno, Vijeće je naglasilo da bi dovršenje jedinstvenog tržišta i dobara i usluga te dodatni rad u području jedinstvenog digitalnog tržišta, unije tržišta kapitala i energetske unije trebali biti prioriteta. Usto, nacrtom preporuke za europodručje koji je Vijeće odobrilo poziva se na nastavak rada na dovršetku bankovne unije te ostvarivanje napretka na dovršetku ekonomske i monetarne unije.

Ministri su se složili da bi fiskalnom politikom država članica trebalo pružiti potporu rastu istodobno osiguravajući dugoročniju održivost duga, među ostalim stavljanjem dodatnog težišta na kvalitetu i sastav proračuna. Što se tiče europodručja države članice trebale bi težiti općem smjeru fiskalne politike kojim se utvrđuje odgovarajuća ravnoteža između potrebe za osiguranjem održivosti i potrebe za podupiranjem ulaganja.

⁴ [15314/16](#) Zaključci Vijeća o uklanjanju uskih grla kojima se priječe ulaganja utvrđenih u okviru trećeg stupa Plana ulaganja (ECOFIN).

U zaključcima Vijeća naglašava se važnost praćenja učinka i provedbe politika, među ostalim provedbe preporuka za pojedinu zemlju, tijekom cijele godine. Potrebno je poboljšati ostvarenje provedbe reformi te će se o tome raspravljati na sastanku Vijeća u ožujku na temelju temeljite procjene Komisije. Potiče se daljnji učinkovit i otvoren dijalog u glavnim gradovima između država članica i Komisije te poboljšanje u odnosu na uključenost nacionalnih dionika.

U pogledu Izvješća o mehanizmu upozoravanja Vijeće se slaže s analizom Komisije te je pozdravilo napredak koji su države članice ostvarile u ispravljanju makroekonomskih neravnoteža. Vijeće je istovremeno istaknulo kako su potrebne daljnje mjere politika te se složilo s popisom od 13 država članica koje je Komisija odredila za detaljna preispitivanja, a koje tvore dio izvješća za pojedine zemlje koja je Komisija objavila u veljači.

Vijeće za konkurentnost 20. veljače 2017. održalo je tematsku raspravu o pitanjima u vezi s područjem javne nabave u kontekstu Godišnjeg pregleda rasta za 2017. i europskog semestra. U raspravi su upotrijebljeni i nalazi pet rasprava održanih u okviru Radne skupine na visokoj razini za konkurentnost i rast, a koji su usmjereni na teme u vezi s jedinstvenim tržištem (među ostalim javnu nabavu) te provedbom reforme u kontekstu europskog semestra.

Ministri su tijekom rasprave naglasili veliku važnost javne nabave kao alata za poticanje inovacija, konkurentnosti i održiva rasta te kao ključnog elementa u dovršetku jedinstvenog tržišta. Dok vlade EU-a troše oko 14 % BDP-a na javnu nabavu, od ključne je važnosti osigurati da se nabavom ostvaruje najbolja vrijednost za uložena javna sredstva.

Ministri su razmijenili iskustva i najbolje prakse te utvrdili ključne politike kojima bi trebalo dati prioritet u području javne nabave. Profesionalizacija javne nabave u pogledu ljudskih resursa i postupaka nabave te promicanje široke dostupnosti smjernica, seminara za osposobljavanje i objašnjenja od ključne su važnosti za sustav javne nabave koji dobro funkcionira. Mnogi su ministri istaknuli potencijal strateške nabave kojom se tijekom postupka nabave u obzir uzimaju okolišni aspekti i aspekti socijalne politike ili inovativni potencijal. Ministri su također istaknuli važnost definiranja i prikupljanja podataka o nabavi na nacionalnoj razini i razini EU-a radi poboljšanja praćenja i transparentnosti te utvrđivanja nepravilnosti, ali su naglasili da bi administrativno opterećenje poduzeća i vladinih institucija trebalo smanjiti na najmanju mjeru. U okviru europskog semestra pitanjima povezanim s javnom nabavom redovito se bavi u preporukama za pojedine zemlje, i to uz neujednačen napredak u pogledu provedbe, pa bi se veći naglasak trebao staviti na potporu sudjelovanju malih i srednjih poduzeća u javnoj nabavi te na promicanje digitalizacije postupka nabave.

Zapošljavanje, obrazovanje i socijalna uključenost

S obzirom na to da su razmatranja uključenosti i pravednosti ključna za otvaranje radnih mjesta i rast, pružanje koristi svim građanima te jačanje povjerenja u EU i podupiranje zajedničkih europskih vrijednosti, aspekti socijalne politike imaju sve veću ulogu u europskom semestru. To je vidljivo i iz rasprava Vijeća o europskom semestru 2017., posebice sa sastanaka Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača (EPSCO) i Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport (EYCS).

Nakon početne razmjene mišljenja 8. prosinca 2016. na sastanku Vijeća EPSCO od 3. ožujka 2017. održana je rasprava o politikama o provedbi preporuka za pojedine zemlje i, prije svega, o poboljšanju pristupa tržištu rada i smanjenju razlika unutar EU-a u kontekstu europskog semestra 2017. Na istom je sastanku Vijeće usvojilo zaključke o Godišnjem pregledu rasta za 2017. i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju⁵ te Zajedničko izvješće o zapošljavanju⁶.

⁵ [6885/17](#) Zaključci Vijeća o Godišnjem pregledu rasta za 2017. i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju (EPSCO)

⁶ 6887/17 Zajedničko izvješće o zapošljavanju.

Ministri su naglasili da je došlo do poboljšanja u pogledu gospodarskog i socijalnog stanja u Uniji, kao i stanja u pogledu zapošljavanja, no da je potrebno uložiti još napora i nastaviti raditi na izazovima s kojima se suočavaju građani EU-a. U tom smislu veoma je pozitivno prihvaćena povećana usmjerenost na aspekte zapošljavanja i socijalne aspekte u sklopu semestra, jednako kao i jačanje dijaloga s Komisijom, u pogledu kojega su ministri izrazili nadu da će se i dalje produbljivati. Složili su se da semestar pruža odgovarajući okvir za promicanje napora država članica u pogledu reformi, kao i za razmjenu iskustava i najbolje prakse, posebno uz pomoć istorazinskih pregleda. Država članicama to omogućuje da uče jedne od drugih, imajući u vidu činjenicu da je situacija u svakoj zemlji posebna i da nema univerzalnih rješenja. Strukturne reforme trebaju biti uključive i pri njima se pozornost treba posvetiti onim skupinama stanovništva kojima je to najpotrebnije. Za jačanje preuzimanja odgovornosti za reforme i pravednost tih reformi, kao i za njihove bolje rezultate, ključni su savjetovanje s dionicima, a posebno učinkovito uključivanje socijalnih partnera u oblikovanje i provedbu programa reformi, uz poštovanje nacionalnih praksi i konteksta.

U neprestano promjenjivom gospodarskom kontekstu u kojem tehnologije imaju sve važniju ulogu i dovode do preobrazbe tržišta rada ministri su naglasili potrebu za ulaganje u vještine, obrazovanje i cjeloživotno učenje te na to da se zajamči integracija mladih, starijih i dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada. Koristi od ekonomije suradnje trebalo bi ostvariti, a da se time ne ugroze sustavi socijalne zaštite ni kvaliteta radnih mjesta. Potpuno sudjelovanje žena na tržištu rada te bolja usklađenost između poslovnog i privatnog života istaknuti su kao ključni za potpunu iskorištenost gospodarskog potencijala radne snage. Borba protiv siromaštva i nejednakosti i dalje zaslužuje posebnu pozornost, osobito s obzirom na velike razlike unutar država članica i među njima.

Na sastanku 17. veljače 2017. Vijeće za obrazovanje, mlade, kulturu i sport (dio za obrazovanje) održalo je javnu raspravu o politikama o doprinosu obrazovanja i osposobljavanja socijalnoj koheziji i jačanju zajedničkih europskih vrijednosti u kontekstu europskog semestra 2017. Ministri su tijekom rasprave naglasili veliku važnost te teme s obzirom na središnju ulogu obrazovne politike u izgradnji uključivog društva koje se temelji na aktivnim građanima koji dijele zajedničke europske vrijednosti i prihvaćaju demokraciju, ljudska prava i raznolikost. Iako je razvijanje vještina potrebnih za aktivno sudjelovanje na tržištu rada kod mladih i dalje ključni cilj, ministri su istaknuli sve veću važnost obrazovanja kao alata za promicanje uključivanja raznolikosti i to na temelju zajedničkih vrijednosti, medijske pismenosti, kritičkog mišljenja i socijalne kohezije kao odgovora na tendencije radikalizacije koje mogu dovesti do nasilnog ekstremizma, rasizma i netolerancije. Inicijative poput novih Europskih snaga solidarnosti i programa Erasmus+ istaknute su kao važan simbol europskih vrijednosti koje su ključne za pozitivan utjecaj na razvoj velikog broja mladih.

S obzirom na najnovije rezultate OECD-ova istraživanja PISA 2015. koji pokazuju negativan utjecaj društveno-gospodarskih razlika na cjelokupno obrazovno postignuće učenika i studenata, ministri su raspravljali o najboljoj praksi za pružanje visokokvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja za sve, a posebice za ublaživanje nejednakosti u obrazovanju podupiranjem marginaliziranih učenika i studenata koji imaju različite i posebne potrebe ili koji su izloženi riziku od ranog napuštanja školovanja te društvene i gospodarske oskudice, individualiziranim i prilagođenim rješenjima. Ministri su naveli da je stoga od ključne važnosti da se politika obrazovanja i osposobljavanja, kao i sustav ocjenjivanja, odmaknu od okvira po načelu „jedan okvir za sve”. Ključne mjere trebale bi biti cjeloživotne mjere, a s njima bi trebalo započeti u predškolskoj dobi i intervenirati čim se prepoznaju rizici ili poteškoće. Ključna je poruka ministara da bi školama i drugim obrazovnim ustanovama trebalo ostaviti dovoljno fleksibilnosti kako bi bile u mogućnosti dati inovativne odgovore na posebne situacije. No iako obrazovanje i osposobljavanje imaju važnu ulogu, potreban je širok i koordiniran raspon snažnih socijalnih i gospodarskih politika kako bi se uspješno poduprla socijalna kohezija i uključivost.

Visokokvalificirani učitelji i nastavnici središnje su figure obrazovnog sustava koji dobro funkcionira i rasprava je bila usmjerena i na najbolju praksu u pružanju potpore trajnom stručnom usavršavanju učitelja i nastavnika, edukatora i drugog nastavnog osoblja. Raspravom je istaknuto nekoliko ključnih elemenata, kao što su trajni programi osposobljavanja tijekom cijelog radnog vijeka učitelja i nastavnika, stvaranje platformi za olakšavanje i promicanje učenja od kolega te uključivanje tema kao što su etika, građanstvo i politika u osposobljavanje učitelja i nastavnika.

Ekologizacija europskog semestra

Vijeće je o europskom semestru raspravljalo i iz perspektive zaštite okoliša. S obzirom da gospodarski sustav uvelike ovisi o dostupnosti i održivoj upotrebi ograničenih prirodnih resursa, ekologizacija gospodarstva i napredak u prelasku na resursno učinkovito kružno gospodarstvo postaju ključni ne bi li se osigurala buduća konkurentnost i dugoročno održiv i uključiv rast.

Vijeće za okoliš 28. veljače 2017. održalo je razmjenu mišljenja o ekologizaciji europskog semestra. U tom kontekstu ministri su također raspravljali i o *Pregledu aktivnosti u području okoliša u EU-u* ([5967/17](#) + ADD 1), koji je Komisija usvojila 6. veljače 2017. Cilj Pregleda aktivnosti u području okoliša i 28 izvješća po zemljama uz Komunikaciju jest pružiti državama članicama alat za poboljšanje provedbe politike i zakonodavstva EU-a u području okoliša te doprinijeti ekologizaciji europskog semestra.

Ministri pozdravljaju činjenicu da Godišnji pregled rasta za 2017. sadrži neke ključne elemente u pogledu zaštite okoliša. Konkretno, njime je istaknuta važnost održivih ulaganja koja se odnose na klimu te potpore prijelaza na niskougljično i kružno gospodarstvo, kojima će se ujedno pomoći u jačanju rasta i otvaranju radnih mjesta. Neki su ministri, međutim, sa žaljenjem primijetili da općenito pregledom ipak nije stavljen dovoljan naglasak na okolišne aspekte i aspekte održivosti te da je u njemu izostavljen niz ključnih instrumenata za održivi razvoj i zeleni rast, uključujući resursnu učinkovitost, zeleno gospodarstvo, zelena radna mjesta, održive inovacije, sinergije između zelenog i plavog gospodarstva i zeleno financiranje. Usto, ministri su istaknuli važnost poveznica s Unijinim Sedmim programom djelovanja za okoliš (EAP), strategijom Europa 2020. i Programom održivog razvoja do 2030. Prava ekologizacija europskog semestra bila bi korisna u pogledu rasta i radnih mjesta te bi poslužila kao doprinos djelotvornoj provedbi Programa do 2030. na razini EU-a. Također je istaknuta potreba da se osigura komplementarnost tih procesa, pritom izbjegavajući udvostručavanje.

Ministri su novu inicijativu Komisije u pogledu Pregleda aktivnosti u području okoliša u EU-u pozdravili kao koristan alat koji će pomoći u provedbi politike i zakonodavstva EU-a u području zaštite okoliša na nacionalnoj razini te koji će doprinijeti ekologizaciji europskog semestra, a istaknuli su i da je potrebno da nalazi iz nacionalnih izvješća budu utemeljeni na pouzdanim znanstvenim podacima. Ministri su na kraju pozdravili to što je Pregled aktivnosti u području okoliša u EU-u državama članicama pružio priliku za dijalog i suradnju, s Komisijom i međusobno („istorazinski”), omogućavajući im da razmisle o svojim vlastitim prioritetima, rješavaju zajedničke izazove i razmijene primjere najbolje prakse.